

Bilişim Etiği

Giriş

H. Turgut Uyar

2004-2015

1 / 10

Lisans

© 2004-2015 H. Turgut Uyar

You are free to:

- ▶ Share – copy and redistribute the material in any medium or format
- ▶ Adapt – remix, transform, and build upon the material

Under the following terms:

- ▶ Attribution – You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
- ▶ NonCommercial – You may not use the material for commercial purposes.
- ▶ ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

For more information:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Read the full license:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode>

2 / 10

Konular

Teknolojinin Etkileri

Bilişim Teknolojisi

Yöntem

3 / 10

Teknolojinin Etkileri

- ▶ her yeni teknolojinin getirdikleri ve götürdükleri oluyor
- ▶ değişik boyutlarda

örnekler

- ▶ nükleer enerji
- ▶ akıllı karayolları
- ▶ aerosol kutuları

4 / 10

Politika Boşlukları

- ▶ her ilerlemede politika boşlukları oluşuyor
- ▶ yeni ahlaki değerlendirme gerek
- ▶ sakıncalar azaltılmalı
- ▶ gerekirse o teknolojiyenin vazgeçilebilir

5 / 19

Politika Boşlukları

- ▶ oluşan boşluklar nasıl doldurulacak?
- ▶ yasalar
- ▶ kurum politikaları
- ▶ kişisel ilkeler

6 / 19

Bilişim Teknolojisinin Etkileri

getirdikleri

- ▶ iletişim
- ▶ tıp uygulamaları
- ▶ uzay araştırmaları
- ▶ ...

götürdükleri

- ▶ mahremiyet
- ▶ suç işlemenin kolaylaşması
- ▶ yabancılaşma
- ▶ ...

7 / 19

Sorunlar

- ▶ sorunlar yeni mi?

yeni değil

- ▶ gerçek dünyada karşılıkları var: dolandırıcılık
- ▶ gerçek dünyada benzerleri var: yazılım kopyalama → kitap kopyalama

yeni

- ▶ bilişim teknolojisi olmadan yapılamaz
- ▶ gerçek dünyadaki riskler ve kısıtlamalar yok

8 / 19

Sorunlar

- ▶ doğası yeni olmasa bile:
- ▶ ölçeğin büyüklüğü
- ▶ bilginin gücü
- ▶ bilginin kalıcılığı
- ▶ teknolojinin güvenilmezliği

9 / 10

Bilginin Gücü: ABD terör gözetim listesi (2007)

USA TODAY News » Washington » Politics » The Oval: Tracking the Obama Presidency » USA TODAY On the Go

15,000 want off the U.S. terror watch list

Updated 11/02/07 7:00 AM | Contact Us | Reconnect Us

By Mike Hull, USA TODAY

WASHINGTON — More than 15,000 people have appealed to the government since February to have their names removed from the terrorist watch list that is a blend of travel of U.S. airports and border crossings, the Homeland Security Department says.

TERROR WATCH: List swells to more than 755,000

The complaints have created such a backlog that members of Congress are calling for a speaker appeal system that would help innocent people clear their names so they won't fall under future suspicion. Among those who have been flagged at checkpoints, toddlers and senior citizens with the same names as suspected terrorists are on the watch list.

"To have individuals in this category is un-American," says Rep. Vito Marcia, D-Fla., who says they'll introduce legislation to try to streamline the process.

http://www.usatoday.com/news/washington/2007-11-06-watchlist_W.htm

- ▶ 15,000 kişi isim benzerliği nedeniyle listede
- ▶ havayollarını kullanamıyorlar

10 / 10

Bilginin Kalıcılığı: İngiltere polis kayıtları (2008)

BBC NEWS One Minute World News

News Front Page | Last updated: Thursday, 2 November 2007, 09:09 GMT

Read this to a friend | Printable version

Police ordered to delete records

Four police forces have been ordered to delete criminal records dating back decades because they are "no longer relevant".

The Information Commissioner told West Midlands, Humberside, Northumbria and Staffordshire forces their records on four people breached data protection.

The individuals complained to the commissioner after their history showed up in checks when they went for jobs.

Each force is appealing against the ruling.

The Association for Chief Police Officers (ACPO) said it was "regrettable" the commissioner had decided to make the cases public, while they were being appealed against.

http://www.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/7072241.stm

- ▶ Bilgi Komiseri polisten eski suç kayıtlarını silmesini istiyor
- ▶ 16 yaşında bir çocuk 99p değerinde et çalmış (1984)
- ▶ 13 yaşında bir çocuk küçük bir kavga nedeniyle uyarılmış

11 / 10

Güvenilmezlik: ABD devlet kayıtları (2008)

Life in the msnbc.com

'Resurrected,' but still wallowing in red tape

Government records incorrectly kill off thousands, and there's no easy fix

Jump to text | For a dead woman, Laura Todd is awfully articulate...

Related: Text | Photos | Videos | Related

NBC NEWS

The government says she's dead, but a cancer patient in Alaska has reports she's very much alive.

<http://www.msnbc.msn.com/id/23378093/>

- ▶ onbinlerce kişi yaşadıkları hale kayıtlarda ölü görünüyor
- ▶ vergi iadelerini alamıyorlar

12 / 10

Güvenilmezlik: Fransız Veri Koruma Ajansı raporu (2009)

- ▶ 1 milyon Fransız sabıka kayıtlarındaki hatalar nedeniyle işten atılmış ya da iş bulamamış

13 / 19

Veri Madenciliği

- ▶ veri madenciliği
- ▶ veride örtülü kalıpların aranması
- ▶ bariz olmayan yeni kategoriler ortaya çıkarma
- ▶ karar destek sistemlerinde kullanılıyor: alışveriş kartları, kredi puanlama

14 / 19

Örnek: Total Information Awareness

- ▶ terörist saldırıların önüne geçme amaçlı
- ▶ pek çok değişik alandan veri toplansın
- ▶ finans, sağlık, iletişim, yolculuk, ...
- ▶ benzer davranış kalıplarından terörist olabilecekler belirlensin
- ▶ hatalı sonuçlar
- ▶ yöntem kayması: suçu değil suçsuzluğu kanıtlamak gerekmesi

15 / 19

Gelenekçi Yöntem

- ▶ var olan ilkeleri yeni sorunlara uyarlayalım
- ▶ yazılım → kitap, film, ...
- ▶ iletişim → yüzyüze, telefon, basın, ...

16 / 19

Gelenekçi Yöntem

- ▶ kavramları eşleştirmek zor olabilir

yazılım neye benzer?

- ▶ kitap, film → telif
- ▶ ilaç → patent
- ▶ Coca-Cola'nın formülü → ticari sır

17 / 19

Gelenekçi Yöntemin Eleştirisi

- ▶ teknolojinin getirdiği olanakları kullanmıyor
- ▶ geçmişin hatalarını kopyalıyor
- ▶ katı olunmaması kaydıyla iyi bir başlangıç noktası

18 / 19

Kaynaklar

Okunacak: Tavani

- ▶ Chapter 1: Introduction to Cyberethics

19 / 19